

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 349/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Miroslavom Sklenárom, advokátska kancelária, Kováčska 40, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cpr 2/2011 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 1/2013 a v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 5/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cpr 2/2011 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 1/2013 a v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 5/2017.

2. Zo sťažnosti vyplynuli najmä tieto relevantné skutočnosti:

«... Sťažovateľ v 1. rade, Sťažovateľ v 2. rade, Sťažovateľ v 3. rade (ďalej spolu aj ako „Sťažovatelia“) ako zamestnanci uzatvorili s mestom Žiar nad Hronom ako zamestnávateľom pracovné zmluvy, predmetom ktorých bolo dojednanie podmienok výkonu práce sťažovateľov pre mesto Žiar nad Hronom. Sťažovatelia pracujú pre mesto Žiar nad Hronom ako mestskí policajti, s výkonom práce v meste Žiar nad Hronom.

Sťažovateľ v 1. rade je v pracovnoprávnom pomere s mestom Žiar nad Hronom od 02.09.1991, Sťažovateľ v 2. rade je v pracovnoprávnom pomere s mestom Žiar nad Hronom od 01.04.2003 a Sťažovateľ v 3. rade je v pracovnoprávnom pomere s mestom Žiar nad Hronom od 01.03.2003.

V roku 2010 došlo k zmene náčelníka mestskej polície v Žiari nad Hronom, kde bol do funkcie menovaný [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru Sťažovateľov [REDAKOVANÉ] svoju úlohu ľudsky, odborne ani profesionálne nezvládal, čo za krátke obdobie malo za následok vznik situácií, ktoré boli na hranici zákonnosti. Sťažovatelia ako aj ďalší príslušníci mestskej polície mesta Žiar nad Hronom neostali nečinní a obrátili sa na príslušný orgán (v danom prípade na primátora mesta Žiar nad Hronom, ktorý menoval náčelníka mestskej polície) so žiadosťou o nápravu. Následne Sťažovatelia poukázali na nedostatky v riadiacej činnosti náčelníka mestskej polície písomne.

Dokument, v ktorom Sťažovatelia a ostatní mestskí policajti poukázali na nedostatky v riadiacej činnosti náčelníka mestskej polície bol doručený mestu Žiar nad Hronom dňa 25.07.2010.

Napriek ústnemu upozorneniu primátora Sťažovateľom v 1. rade na nedostatky v činnosti náčelníka ako predkladateľa návrhov do programu obecného zastupiteľstva a následnému písomnému upozorneniu mesta Žiar nad Hronom ako zamestnávateľa zo strany Sťažovateľov, ako aj ostatných príslušníkov mestskej polície mesta Žiar nad

Hronom, ktoré mu bolo doručené dňa 09.02.2011, sa do programu rokovania obecného zastupiteľstva prerokovanie nedostatkov náčelníka nedostalo. Z akého dôvodu sa upozornenie o nedostatkoch v riadiacej činnosti náčelníka nedostalo do programu rokovania obecného zastupiteľstva, ktoré v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 Zákona o obecnej polícii rozhoduje o vymenovaní a odvolaní náčelníka mestskej polície nie je Sťažovateľom zrejmé. S prihliadnutím na charakter spôsobu konania mesta Žiar nad Hronom ako zamestnávateľa dávame Ústavnému súdu do pozornosti aj výpoveď primátora Ivana Černaja zo dňa 16.10.2012, ktorý uviedol, že „Náčelník dostal odo mňa úlohu znížiť počet zamestnancov na 17, s tým, že odo mňa nedostal žiadne odporúčanie, že ktorí konkrétni policajti to majú byť. Povedal som mu, že to záleží na ňom koho si nechá.“ Vtedajší primátor vedel o sťažnosti vo veci nedostatkov v činnosti náčelníka a keďže ho do funkcie aj sám navrhol je možné predpokladať, že náčelník vedel o podnete iniciovanom Sťažovateľmi.

Primátor vedel koncom roka 2010 o stave mestskej polície, ako aj o dobrovoľnom ukončení činnosti mestského policajta [REDAKOVANÉ] k 31.1.2011, vedel, že v januári 2011 mestský policajt [REDAKOVANÉ] hrubo porušil pracovnú disciplínu pričom mu bola daná okamžitá výpoveď z pracovného pomeru, ktorú primátor následne sám zrušil, vedel že ďalší dvaja príslušníci mestskej polície majú pracovnú zmluvu na dobu určitú, a to do 31.1.2011, resp. 31.3.2011, avšak situáciu nechal vyriešiť osobe, voči ktorej bola podaná sťažnosť Sťažovateľmi, o ktorej nebolo platne rozhodnuté. Sťažovatelia v dobrej viere uviedli skutočnosti, ktoré mali prispieť k zisteniu a objasneniu činnosti vtedajšieho náčelníka [REDAKOVANÉ], o ktorej sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho zamestnania.

Mesto Žiar nad Hronom ako žalovaný v konaní vo veci samej tvrdilo, že jeho cieľom bolo zefektívniť činnosť mestskej polície, pričom je zrejmé, že do 31.3.2011 mohla byť ukončená zamestnanecká činnosť s ďalšími štyrmi príslušníkmi mestskej polície, bez akéhokoľvek nároku na odstupné, pričom sám jeden príslušník mestskej polície k 31.1.2011 ukončil zamestnaneckú činnosť.

Sťažovatelia nesúhlasili s výpoveďami zo dňa 14.02.2011 považovali ich za neplatné a trvali na tom, aby im zamestnávateľ ďalej prideloval prácu, ten však vymenil zámky na pracovisku, čím znemožnil vstup Sťažovateľom na pracovisko a postavil ich počas výpovednej doby mimo službu s tým, že im v tom čase platil náhradu mzdy.

Sťažovatelia následne žalobou zo dňa 31.07.2011 na Okresnom súde Žiar nad Hronom podali žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru.

Sťažovatelia sa počas súdneho konania viackrát snažili žiadosťami o späťzaradenie do služby resp. o prijatie do pracovného pomeru, čo vyplýva zo žiadosti Sťažovateľov zo dňa 14.3.2011, 14.1.2013 ako aj zo žiadosti Sťažovateľa v 1. rade zo dňa 31.7.2013, na ktoré mesto Žiar nad Hronom ako žalovaný vždy odpovedalo, že voľné pracovné miesto nemá, pričom jeho tvrdenia sa nezakladali na pravde, čo vyplýva aj zo správy o stave mestskej polície za rok 2013, v ktorej sa uvádza, že k 31.1.2013 ukončil pracovný pomer jeden mestský policajt, k 30.6.2013 ukončil pracovný pomer náčelník [REDAKOVANÉ] a v mesiaci júl tragicky zahynul inšpektor [REDAKOVANÉ]. Mesto Žiar nad Hronom namiesto toho, aby pridelo prácu Sťažovateľom prijalo do pracovného pomeru v mesiaci február jedného nového zamestnanca a 1.8.2013 troch nových zamestnancov, ktorí museli absolvovať trojmesačný výcvik, počas ktorého im mesto Žiar nad Hronom platilo mzdu, pričom boli mimo službu a súčasne im platilo výcvik namiesto toho, aby pridelo prácu Sťažovateľom, čo je z hľadiska efektívnosti finančných zdrojov nevhodné.

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k.: 6Cpr/2/2011-189 zo dňa 16.10.2012 bol zamietnutý návrh Sťažovateľov vo veci neplatného skončenia pracovného pomeru.

Písomným podaním zo dňa 01.12.2012 Sťažovatelia podali odvolanie proti rozhodnutiu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k.: 6Cpr/2/2011-189 zo dňa 16.10.2012, v ktorom sa domáhali najmä, aby súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu a rozhodol o neplatnosti skončenia pracovného pomeru Sťažovateľov a aby uložil mestu Žiar nad Hronom povinnosť uhradiť Sťažovateľom náhradu mzdy v sume ich priemerného mesačného zárobku, a to za čas od 01.06.2011 do času keď im mesto Žiar nad Hronom ako žalovaný umožní pokračovať v práci.

Písomným podaním sťažovateľov zo dňa 07.02.2013 označeným ako prípis k odvolaniu zo dňa 03.12.2012 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, pod spisovou značkou: 6Cpr/2/2011-189 zo dňa 16.10.2012 sa Sťažovatelia v závere podania opätovne domáhali, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu a rozhodol o neplatnosti skončenia pracovného pomeru sťažovateľov a aby uložil mestu Žiar nad Hronom povinnosť uhradiť Sťažovateľom náhradu mzdy v sume ich priemerného

mesačného zárobku, a to za čas od 01.06.2011 do času keď im mesto Žiar nad Hronom umožní pokračovať v práci.

Písomným podaním zo dňa 27.06.2014 bola sťažovateľmi podaná sťažnosť na postup súdu vo veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. č. 12CoPr/1/2013.

Predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici prešetril sťažnosť a odpoveďou zo dňa 18.07.2014 vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.: 12CoPr/1/2013-340 zo dňa 30.04.2015 doručený Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 04.06.2015 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k 6Cpr/2/2011-189 zo dňa 16.10.2012, pričom odvolací súd sa návrhom sťažovateľov uložiť mestu Žiar nad Hronom povinnosť uhradiť im náhradu mzdy v sume ich priemerného mesačného zárobku, a to za čas od 01.06.2011 do času, keď mesto Žiar nad Hronom umožní sťažovateľom pokračovať v práci vôbec nezaoberal.

Súd sa otázkou nároku na náhradu mzdy od podania návrhu na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 01.08.2011 a písomných podaní sťažovateľov zo dňa 01.12.2012, 07.02.2013, 29.07.2013, 30.07.2015, 15.10.2016, 29.06.2016 zaoberal až na pojednávaní dňa 08.03.2016 kedy zamietol uznesením „zmenu návrhu v jeho rozšírení o zaplatenie náhrady mzdy sťažovateľmi v 1 až 3 rade“.

Vzhľadom na postup Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp.zn.č. 12CoPr/1/2013 ako aj Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp.zn.č. 6Cpr/2/2011, ktorý sa uplatneným nárokom na náhradu mzdy zaoberal až na pojednávaní dňa 08.03.2016 a svojim postupom odňali sťažovateľom možnosť konať pred súdom, sťažovatelia z dôvodu právnej istoty písomným podaním zo dňa 23.03.2016 podali odvolanie proti uzneseniu súdu prijatom na pojednávaní dňa 08.03.2016.

Na pojednávaní konanom dňa 08.03.2016 Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie rozhodol o neplatnosti skončenia pracovných pomerov Sťažovateľov tak, že určil, že skončenie pracovných pomerov Sťažovateľov výpoveďami zo dňa 14.02.2011 je neplatné.

Vzhľadom k skutočnosti, že súd prvej inštancie nerozhodol o časti nároku Sťažovateľov vo veci náhrady mzdy z dôvodu právnej istoty písomným podaním zo dňa 26.04.2016 Sťažovatelia podali odvolanie voči časti rozsudku Okresného súdu Žiar nad

Hronom, zo dňa 08.03.2016, sp.zn. č. 6Cpr/2/2011-425 z dôvodu, že sa nerozhodlo o časti nárokov Sťažovateľov vo veci náhrady mzdy a súčasne uvedeným písomným podaním navrhli doplnenie rozsudku.

Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením zo dňa 05.05.2016. sp.zn. č.: 6Cpr/2/2011-468 zamietol návrh sťažovateľov na doplnenie rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 08.03.2016 č. k.: 6Cpr/2/2011-425.

Proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 05.05.2016, sp.zn. č.: 6Cpr/2/2011-468, ktorý zamietol návrh na doplnenie rozsudku sťažovateľa písomným podaním zo dňa 24.05.2016 podali odvolanie.

Písomným podaním zo dňa 04.05.2016 označeným ako „Odvolanie odporcu voči Rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 08.03.2016, č.k. 6Cpr/2/2011-425“ bolo Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručené odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorý určil, že skončenie pracovného pomeru sťažovateľov výpoveďami zo dňa 14.02.2011 je neplatné.

Sťažovatelia sa písomným podaním zo dňa 06.06.2016 vyjadrili k vyššie uvedenému písomnému podaniu zo dňa 04.05.2016, ktoré bolo označené ako „Odvolanie odporcu voči Rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 08.03.2016, č.k. 6Cpr/2/2011-425“.

K písomnému podaniu sťažovateľov zo dňa 06.06.2016 sa písomným podaním zo dňa 13.07.2016 vyjadrilo mesto Žiar nad Hronom, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 13.07.2016.

Písomné vyjadrenie mesta Žiar nad Hronom zo dňa 13.07.2016 doručené Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 13.07.2016 a písomné vyjadrenie mesta Žiar nad Hronom zo dňa 16.05.2016 k odvolaniu sťažovateľov proti časti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom boli Okresným súdom Žiar nad Hronom doručené sťažovateľom na vyjadrenie až dňa 27.02.2017.

Písomnými podaniami zo dňa 08.03.2017 sa sťažovatelia vyjadrili k písomnému vyjadreniu mesta Žiar nad Hronom zo dňa 13.07.2016 a k písomnému podaniu zo dňa 16.05.2016.

Sťažovatelia súčasne s prihliadnutím na prijaté uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom na pojednávaní dňa 08.03.2016, ktorý rozhodol o zamietnutí „zmeny návrhu v jeho rozšírení o zaplatenie náhrady mzdy sťažovateľmi v 1 až 3 rade“, ktorý Sťažovatelia

uplatnili najneskôr odvolaním zo dňa 01.12.2012, z dôvodu právnej istoty a plynutie premlčacích lehôt osobitnou žalobou o náhradu mzdy v dôsledku neplatného skončenia pracovného pomeru zo dňa 31.03.2016 opätovne uplatnili na Okresnom súde Žiar nad Hronom svoje nároky.

Okresný súd Žiar nad Hronom osobitné konanie, v ktorom Sťažovatelia opätovne uplatnili svoje nároky na náhradu mzdy v dôsledku neplatného skončenia pracovného pomeru vedie pod sp.zn.č. 23Cpr/1/2016, pričom uvedené konanie bolo Okresným súdom Žiar nad Hronom prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn.č. 6Cpr/2/2011.

Sťažovatelia sa priebežne informovali na Krajskom súde v Banskej Bystrici o stave odvolacieho konania vedeného pod sp.zn. č. 12CoPr/5/2017, o ktorom sa ku dňu podania sťažnosti nerozhodlo.

... K právomoci ústavného súdu konať o ústavnej sťažnosti a k porušeniu základných práv a slobôd

Zamietnutím žalobného návrhu Sťažovateľov rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 16.10.2012, najmä z dôvodu nesústredenosti súdu a nesprávneho právneho posúdenia veci v spojení so zásadou iura novit curia došlo k zrejmemu pochybeniu súdu prvého stupňa, čoho dôsledkom bolo, že Sťažovatelia boli nútení domáhať sa ochrany svojich práv v rámci odvolacieho konania. Týmto postupom súdu prvého stupňa boli v konaní vyvolané zbytočné prietahy, čím bolo zasiahnuté do práva Sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čo malo dopad na skutočnosť, že mesto Žiar nad Hronom Sťažovateľom naďalej ako zamestnávateľ nepridelovalo prácu, neplatilo im mzdu ani jej náhradu, Sťažovateľom vznikli počas ich nezamestnanosti ďalšie náklady spojené s odvolacím konaním a bola ovplyvnená schopnosť Sťažovateľov splácať svoje dlhodobé záväzky, čo malo priamy súvis s ich finančnou situáciou a vznikajúcimi dlhmi.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd aj napriek tomu, že vec nevykazovala po skutkovej stránke zvýšenú náročnosť, konanie na odvolacom súde prebiehalo od podania odvolania Sťažovateľmi do doručenia rozsudku odvolacieho súdu Okresnému súdu Žiar nad Hronom tri a pol roka.

V rámci odvolacieho konania nebolo nariadené pojednávanie, odvolací súd nerozhodol o nároku Sťažovateľov na náhradu mzdy a v odvolacom konaní posudzoval len otázku, či rozhodnutie, ktoré by bolo hmotnoprávnym predpokladom pre podanie výpovede bolo prijaté a či ho prijalo obecné zastupiteľstvo mesta Žiar nad Hronom a po jej zodpovedaní bolo potrebné aplikovať ustanovenia platných právnych predpisov Slovenskej republiky.

Charakter sporu (pracovná vec) si vyžaduje, aby ochrana práv bola rýchla, dostatočne účinná, čo v konečnom dôsledku šetrí náklady nielen účastníkom konania, ale aj samotnému súdu.

Sťažovatelia majú za to, že Krajský súd v Banskej Bystrici v rámci odvolacieho konania vo veci konal neefektívne a so značnými prietahmi vo svojej činnosti o čom svedčí aj odpoveď predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Jaroslava Galiu, ktorý sťažnosť na prietahy v konaní považoval za dôvodnú. Sťažovatelia majú za to, že postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako odvolacieho súdu boli v konaní vyvolané zbytočné prietahy, čím bolo zasiahnuté do práva Sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý svojím uznesením zo dňa 30.04.2015 zrušil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Žiar nad Hronom na nariadenom pojednávaní dňa 08.03.2016 rozhodol o neplatnosti skončenia pracovného pomeru, pričom svojím uznesením prijatým na pojednávaní zamietol zmenu návrhu v jeho rozšírení o zaplatenie náhrady mzdy sťažovateľmi v 1 až 3 rade. ktorej sa sťažovatelia v konaní domáhali najneskôr od 01.12.2012.

Okresný súd Žiar nad Hronom ako prvostupňový súd v konaní disponoval dokumentmi, ktoré boli podkladom pre konanie o náhrade mzdy a aj napriek tomu, že neboli splnené zákonné predpoklady na postup Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorý na pojednávaní konanom dňa 08.03.2016 zamietol zmenu návrhu v jeho rozšírení, o nároku na náhradu mzdy sťažovateľov súd prvého stupňa nerozhodol.

Sťažovatelia využili všetky možné procesné prostriedky (odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom prijatom na pojednávaní dňa 08.03.2016, odvolanie proti časti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, nakoľko sa nerozhodlo o časti nárokov sťažovateľov vo veci náhrady mzdy vrátane návrhu na doplnenie rozsudku podľa § 166 v tom čase platnom zákone č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 05.05.2016, ktorý zamietol návrh sťažovateľov na doplnenie rozsudku), aby Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvého stupňa v konaní vedenom pod sp.zn.č. 6Cpr/2/2011 rozhodol vo veci nároku sťažovateľov na náhradu mzdy.

Sťažovatelia majú za to, že im postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom bola nielen odňatá možnosť konať pred súdom, čím bolo zasiahnuté do práva sťažovateľov vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale svojou neefektívnosťou a značnými prietahmi vo svojej činnosti Okresný súd Žiar nad Hronom sťažovateľom až dňa 27.02.2017 doručil vyjadrenia mesta Žiar nad Hronom zo dňa 13.07.2016 doručené Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 13.07.2017 a zo dňa 16.05.2016 doručené Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 17.05.2017, čím svojím konaním zasiahol do práva sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Aj napriek vyjadreniam sťažovateľom zo dňa 08.03.2017 k písomným podaniam mesta Žiar nad Hronom, ktoré boli Sťažovateľom doručené Okresným súdom Žiar nad Hronom až dňa 27.02.2017 a skutočnosti, že ide o pracovnoprávny spor, v ktorom sa vyžaduje, aby ochrana práv bola rýchla a dostatočne účinná, ako aj fakt, že vec nevykazuje po skutkovej stránke zvýšenú náročnosť, Krajský súd v Banskej Bystrici už raz vec prejednal a sú mu známe okolnosti prípadu, ku dňu podania sťažnosti nedošlo k rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp.zn. č. 12CoPr/5/2017.

V zmysle vyššie uvedeného Sťažovatelia majú za to, že konaním Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp.zn. č. 6Cpr/2/2011 ako súdom prvého stupňa, konaním Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacím súdom v konaní pod sp.zn. č. 12CoPr/1/2013 ako aj konaním Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod

sp.zn. č.: 12CoPr/5/2017 boli porušené práva Sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Z uvedených dôvodov má Ústavný súd Slovenskej republiky právomoc konať o tejto ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR.

... Sťažovatelia majú za to, že im postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Aktívne procesne legitimovanou osobou na podanie ústavnej sťažnosti je podľa čl. 127 Ústavy SR fyzická alebo právnická osoba, ak namieta porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Do podania tejto ústavnej sťažnosti nemajú Sťažovatelia vedomosť o tom, že by bolo rozhodnuté o ich odvolaní v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici vedenom pod sp.zn. č.: 12CoPr/5/2017. V tejto súvislosti Sťažovatelia uvádzajú, že ústavnú sťažnosť podávajú z dôvodu pokračujúcich prietahov, ktoré boli spôsobené konaním Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp.zn. č. 6Cpr/2/2011, Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp.zn. č. 12CoPr/1/2013, zo strany súdov aj napriek sťažnosti Sťažovateľov nedošlo k náprave, naďalej dochádza k prietahom aj na Krajskom súde v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp.zn. č. 12CoPr/5/2017 a s prihliadnutím na skutočnosť, že neexistuje iný súd, ktorý by Sťažovateľom mohol poskytnúť ochranu ich základným právam, neexistujú iné opravné prostriedky ani iné právne prostriedky, ktoré by zákon na ochranu základných práv Sťažovateľom poskytoval a na ktorých použitie by boli Sťažovatelia oprávnení a jediným účinným prostriedkom ochrany na vykonanie nápravy je podanie tejto ústavnej sťažnosti.

Ústavnému súdu súčasne dávame do pozornosti skutočnosť, že dĺžka konania o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, konanie mesta Žiar nad Hronom, ktoré neprideluje Sťažovateľom prácu a neposkytuje im mzdu ani jej náhradu sa bytostne dotýka

schopnosti Sťažovateľov zabezpečovať svojim rodinám základné potreby, čoho dôsledkom boli vzniknuté dlhy a následné exekúcie vzhľadom na dlhodobú neschopnosť splácať svoje záväzky.

V súvislosti s vyššie uvedeným dávame Ústavnému súdu do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 22. novembra 2016 vo veci Grešáková proti Slovenskej republike, ktorý v konaní uviedol, že prieťahy sa môžu vyskytnúť na rôznych stupňoch konania alebo aj pred rôznymi súdmi konajúcimi v jednej veci na tom istom stupni. V tejto súvislosti ESLP pripomenul, že v prípadoch týkajúcich sa dĺžky konania bude požiadavka, aby bola ochrana práv jednotlivca poskytnutá ústavným súdom porovnateľná s ochranou poskytovanou ESLP, splnená iba vtedy, ak bude braná do úvahy celková dĺžka konania.

... Z vyššie uvedených dôvodov došlo k závažnému zásahu do práv Sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľom bolo postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom a Krajského súdu v Banskej Bystrici znemožnené efektívne chrániť ich porušované práva.

Tým, že Sťažovateľom nebola poskytnutá účinná a rýchla ochrana, v konaní pred Okresným súdom Žiar nad Hronom a v konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici došlo k prieťahom v súdnom konaní, pričom naďalej dochádza k porušovaniu práv Sťažovateľov, čoho následkom je neprimeraná dĺžka konania presahujúca viac ako 6 rokov v tak závažnej veci ako je pracovnoprávny spor, ktorý súvisí priamo s potrebou zabezpečovania príjmov pre rodiny Sťažovateľov a v ktorom je súd povinný pristupovať so zvýšenou obozretnosťou, sa Sťažovatelia doposiaľ nedomohli svojich práv. Prieťahy vzniknuté postupom a činnosťou Okresného súdu Žiar nad Hronom a Krajským súdom v Banskej Bystrici majú za následok vznik dlhov Sťažovateľov, ktoré vyústili až do exekučných konaní vedených voči Sťažovateľom. V prípade, ak aj dôjde k právoplatnému rozhodnutiu vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru v prospech Sťažovateľov, dlhy, ktoré im doposiaľ vznikli dlhodobo ovplyvnia majetkové pomery rodín Sťažovateľov.

S ohľadom na uvedené si Sťažovateľ v 1. rade uplatňuje primerané zadosťučinenie za porušenie práva na spravodlivý proces vo výške 6000,- EUR, Sťažovateľ v 2. rade si uplatňuje primerané zadosťučinenie za porušenie práva na spravodlivý proces vo výške 6000,- EUR a Sťažovateľ v 3. rade si uplatňuje primerané zadosťučinenie za porušenie práva na spravodlivý proces vo výške 6000,- EUR, čo síce Sťažovateľom nenahradí viac ako šesť rokov pretrvávajúce finančné problémy, ani nepokryje vzniknuté dlhy, ale

vzhľadom na spôsobenú ujmu Sťažovateľa považujú za významné z pohľadu verejného záujmu si ju aspoň v tejto výške uplatniť.

Sťažovatelia na základe uvedených skutočností navrhujú, aby senát Ústavného súdu Slovenskej republiky prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vydal nasledovné uznesenie

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] prijíma na ďalšie konanie.

A po vykonanom dokazovaní vyniesol tento Nález:

1. Základné právo sťažovateľa v 1. rade, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdu v namietanom konaní porušené bolo.

2. Sťažovateľovi v 1. rade priznáva finančné zadostučinenie v sume 6000 €, z ktorej je Okresný súd v Žiari nad Hronom povinný zaplatiť mu 1500 € a Krajský súd v Banskej Bystrici 4500 €.

3. Základné právo sťažovateľa v 2. rade, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdu v namietanom konaní porušené bolo.

4. Sťažovateľovi v 2. rade priznáva finančné zadostučinenie v sume 6000 €, z ktorej je Okresný súd v Žiari nad Hronom povinný zaplatiť mu 1500 € a Krajský súd v Banskej Bystrici 4500 €.

5. Základné právo sťažovateľa v 3. rade, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdu v namietanom konaní porušené bolo.

6. Sťažovateľovi v 3. rade priznáva finančné zadostučinenie v sume 6000 €, z ktorej je Okresný súd v Žiari nad Hronom povinný zaplatiť mu 1500 € a Krajský súd v Banskej Bystrici 4500 €.

7. Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Okresnému súdu v Žiari nad Hronom prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi v 1. rade, sťažovateľovi v 2. rade a sťažovateľovi v 3. rade trovy konania spolu vo výške 551,60 € (2x právny úkon vo výške 1/6 výpočtového základu znížený o 50% podľa § 11 ods.3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky 655/2004 Z.z., čo pre sťažovateľa 1 predstavuje trovy vo výške 147,33 €, sťažovateľa 2 trovy vo výške 147,33 € a sťažovateľa 3 trovy vo výške 147,33 € a 2x režijný po 8,84 €, čo predstavuje spolu sumu vo výške 459,67, ku ktorej je účtovaná DPH keďže právny zástupca sťažovateľov je platcom DPH) do 30 dní od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcu.»

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Z obsahu sťažnosti, ako i z jej petitu vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (i)

postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cpr 2/2011 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ii) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 1/2013 a (iii) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 5/2017.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

6.1 Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

7. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cpr 2/2011 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 1/2013

7.1 Napadnuté konanie sa na okresnom súde skončilo 8. marca 2016 vyhlásením rozsudku č. k. 6 Cpr 2/2011-425. Teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (20. septembra 2017) už netrvalo.

7.2 Napadnuté konanie sa na krajskom súde skončilo 30. apríla 2015 vyhlásením rozsudku č. k. 12 CoPr 1/2013-340. Teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (20. septembra 2017) už netrvalo.

7.3 Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému

súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

7.4 Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní vyhlásil rozsudok 8. marca 2016 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 1/2013 ešte predtým 30. apríla 2015, teda v uvedené dni boli tieto konania skončené. Sťažovatelia sa napriek tomu na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou až podaním 20. septembra 2017, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súdoch, ktoré sťažovatelia označili za účastníkov konania, už netrvalo a konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

7.5 Vzhľadom na uvedené skutočnosti a pretože sťažovatelia sa v predmetnej veci domáhali ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom a krajským súdom namietané porušenie práv už netrvalo, a teda bola odstránená ich právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti v týchto častiach pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

8. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 5/2017

8.1 Vychádzajúc zo sťažnosti, ako aj z rozsudku krajského súdu sp. zn. 12 CoPr 5/2017, ktorým bolo napadnuté konanie 31. októbra 2017 skončené, možno konštatovať, že napadnuté konanie krajského súdu bolo začaté začiatkom roka 2017 a v mesiaci október 2017 bolo rozhodnuté. Uvedeným rozsudkom krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Napadnuté konanie pred krajským súdom trvalo necelých desať mesiacov.

9. V súvislosti s uvedeným skutkovým stavom ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

10. Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoPr 5/2017 sa zjavne nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Obdobie takmer desiatich mesiacov, ktoré krajský súd potreboval na meritórne rozhodnutie v danej veci, ešte nemožno považovať za porušenie práv s'ťažovateľov garantovaných v citovanom článku ústavy a dohovoru.

11. S ohľadom na uvedené skutočnosti preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva s'ťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto s'ťažnosť s'ťažovateľov v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2018